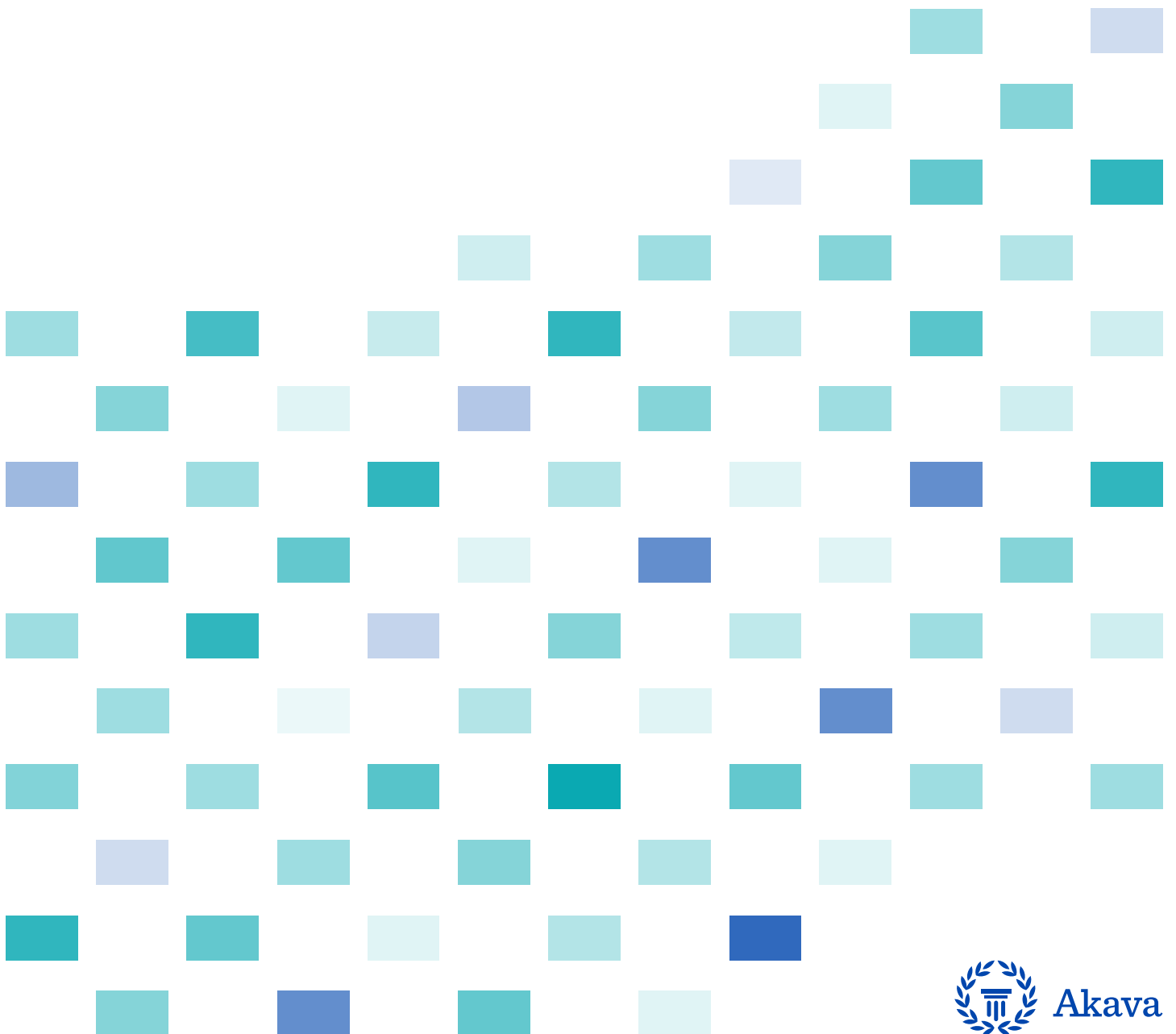

Työttömyyskatsaus helmikuu 2020

Artikkeli 2/2020

Artikkeli 2/2020

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 28.2.2020

Yhteenveto

Korkeakoulutettujen työttömyys on kasvusuunnassa. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 tammikuun lopussa yhteensä 36 561. Määrä on 856 henkilöä (+2,4 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

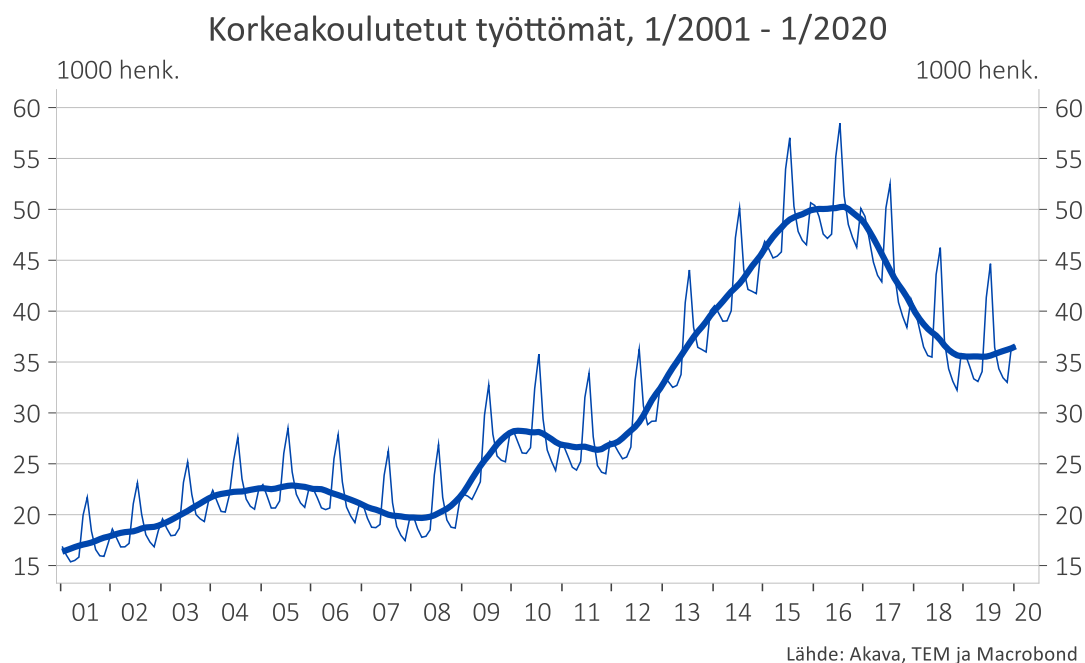
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raporteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus helmikuu 2020

Artikkeli 2/2020

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä lisääntynyt

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi noususuuntaan vuoden 2019 aikana ja kasvu on jatkunut myös vuodenvaihteen jälkeen. Muiden kuin korkeakoulutettujen työttömien määrä on vielä hienoisessa laskussa.

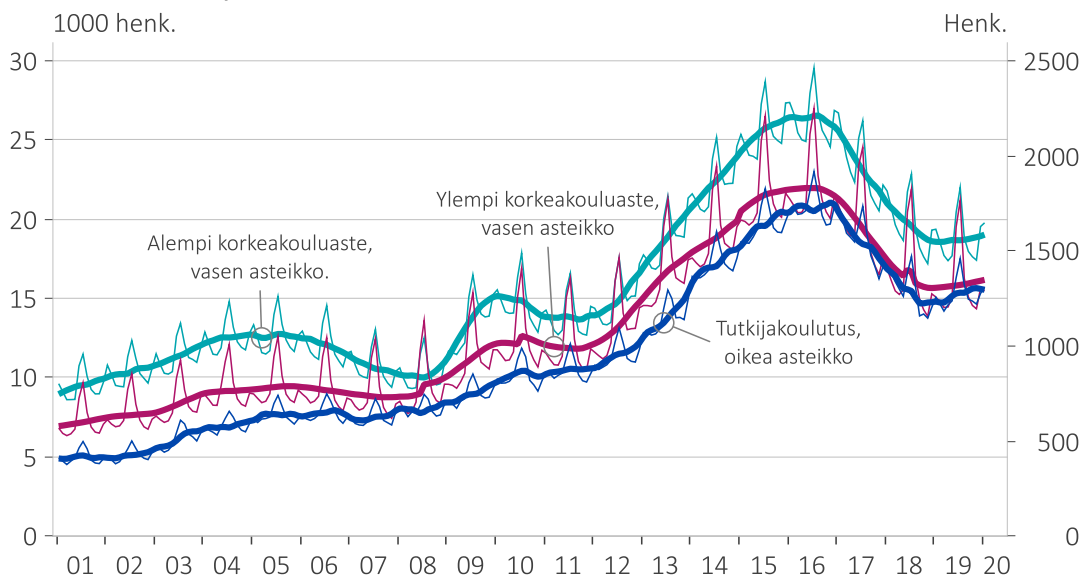
Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 tammikuun lopussa yhteensä 36 561. Määrä on 856 henkilöä (+2,4 %) enemmän, kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 19 770 (muutos vuoden aikana +2,1 %) ja ylemmän 15 482 (+2,6 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 309 (+4,2 %).

Kaikkiaan vuoden 2020 tammikuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 232 316, joka on 1,7 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

	2019/1	2020/1	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	59 015	56 081	-2 934	-5,0
Keskiaste	115 354	114 109	-1 245	-1,1
Alin korkea-aste	15 279	14 677	-602	-3,9
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	19 365	19 770	405	2,1
Ylempi korkeakouluaste	15 084	15 482	398	2,6
Tutkijakoulutus	1 256	1 309	53	4,2
Korkeakoulutetut yhteensä	35 705	36 561	856	2,4
Kaikki työttömät yhteensä	236 371	232 316	-4 055	-1,7

Kausi- ja satunnaisvaihtelusta puhdistettujen trendilukujen mukaan tarkasteltuna työttömyys on noususuunnassa sekä alemmalla että ylemmällä korkeakouluasteella ja myös tutkija-asteella.

Työttömät korkeakoulutetut, 1/2001 - 1/2020

Lähde: Akava, TEM ja Macrobond

Myös korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on lisääntynyt vuoden aikana. Työttömänä vuoden 2020 tammikuun lopussa oli 3 388 (+3,9 %) korkeakoulusta vastavalmistunutta.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli vuoden 2020 tammikuun lopussa 12 777 henkilöä, joka oli 6,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

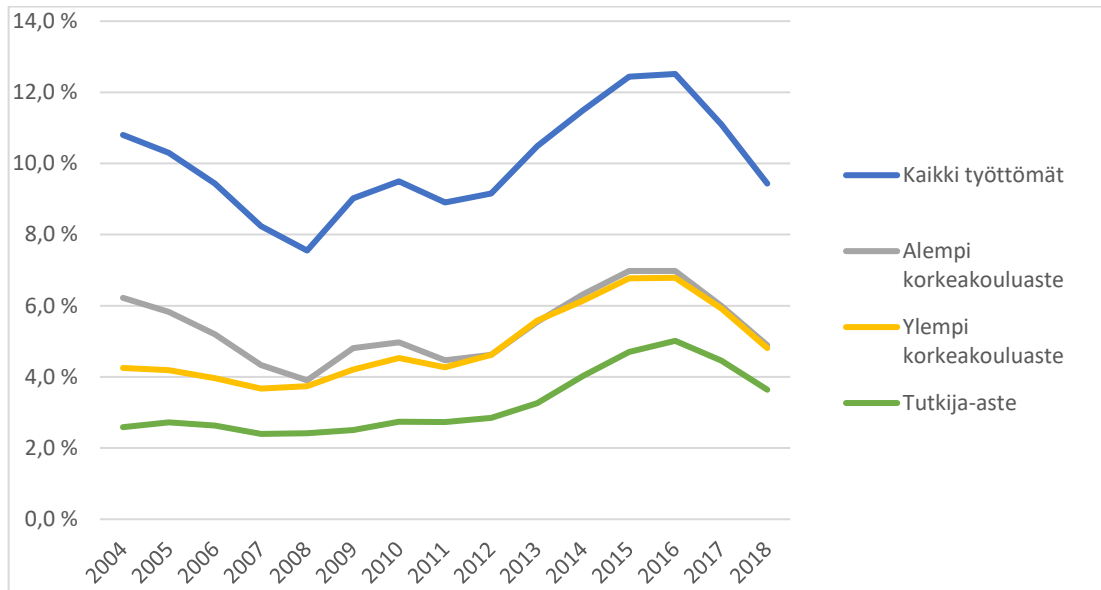
Vastavalmistuneet	2019/1	2020/1	Muutos, lkm	Muutos, %
Perusaste	176	191	15	8,5
Keskiaste	9 827	8 898	-929	-9,5
Alin korkea-aste	336	261	-75	-22,3
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	2 100	2 184	84	4,0
Ylempi korkeakouluaste	1 106	1 140	34	3,1
Tutkijakoulutus	55	64	9	16,4
Korkeakoulutetut yhteensä	3 261	3 388	127	3,9
Kaikki työttömät yhteensä	13 638	12 777	-861	-6,3

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,8–4,9 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 3,6 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 9,4 prosenttia.

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

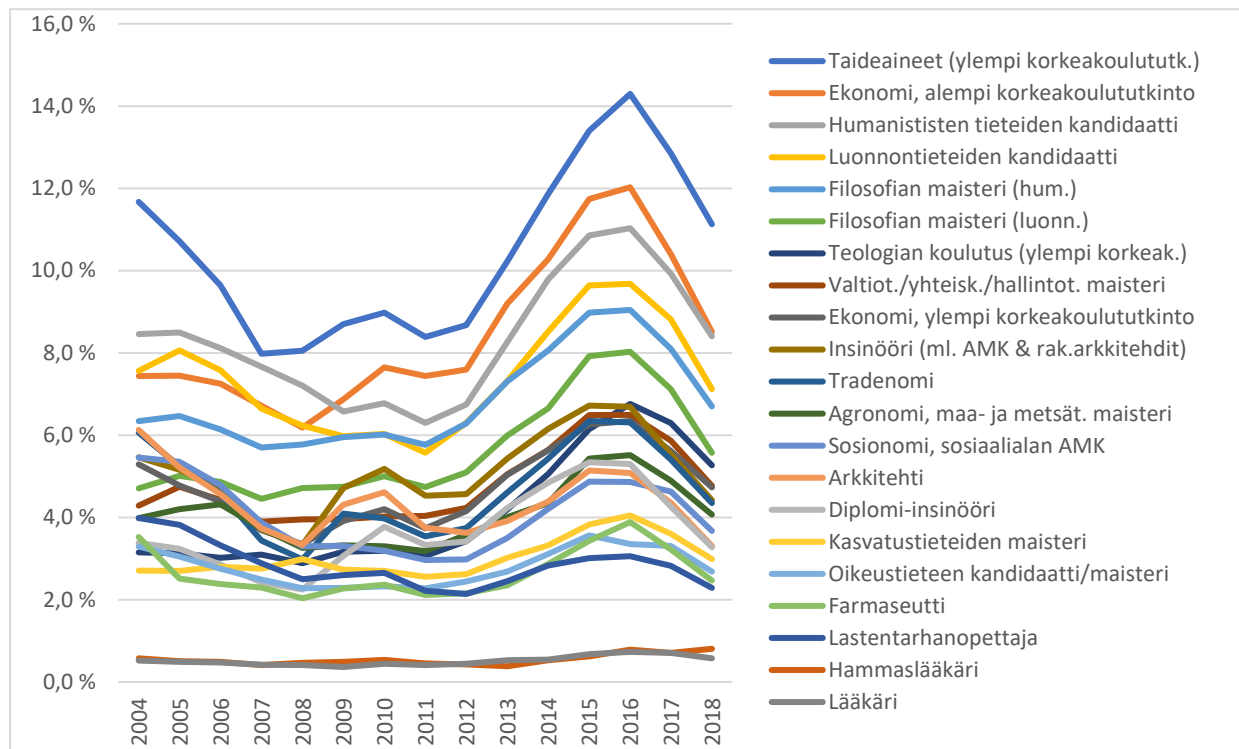
Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2018, %

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä vanhoissa alemmissä korkeakoulututkinnoissa: ekonomeilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2018, %

Muutoksia työvoiman määrässä eri koulutusaloilla

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen, joka puolestaan on kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen.